

Slim systeem houdt zoet water vast

3.9.2026 - | Provincie Groningen

Het regent net wanneer we akkerbouwer Jaap Slim spreekt over een oplossing voor de droogte. Zijn alle problemen in Groningen nu van de baan? “De neerslag van vandaag is een mooi begin, maar veel te weinig om het watertekort weg te werken”, antwoordt hij.

Slim uit Termunten doet sinds oktober 2025 mee aan een proef van (onder andere) de provincie Groningen. Tijdens natte periodes wordt regenwater met een nieuw systeem opgevangen als watervoorraad en om verzilting tegen te gaan. “Ik denk absoluut dat dit systeem toekomst heeft”, zegt Slim. “Niet alleen voor de landbouw, maar voor heel Nederland. Zeker nu er vaker problemen zijn door droogte. Je zou het nieuwe systeem bijvoorbeeld ook kunnen gebruiken voor het spoelwater van wc’s.”

Genoeg zoet water is niet altijd meer vanzelfsprekend. Tegelijk stroomt nog heel veel neerslag weg naar de zee. “Dat is eigenlijk best zonde”, vindt de akkerbouwer. “Er zal de komende decennia vast vaker gekeken worden of we hemelwater beter kunnen benutten.”

Ondergrondse opslag

De proef op het bedrijf van Slim borduurt voort op een aanwezige techniek. “Overtollige regen voerden we in de winter altijd al af naar sloten door buizen in de grond. Maar dan is het wel weg.” Met het nieuwe systeem monden die buizen niet meer uit in de sloot, maar in een verzamelbuis. Het water wordt naar een gebouwtje gepompt waar een installatie het zuivert. Daarna wordt het water opgeslagen in een natuurlijke zandlaag onder de kleigrond. Als Slim water nodig heeft pompt hij dat op naar een bovengronds aangelegd bassin. De akkerbouwer heeft deze droge zomer direct gebruik gemaakt van het systeem. “Ik besproeide mijn aardappels met het water. Ik hoop dat we hierdoor een hogere opbrengst krijgen. Uiteindelijk kan ik dan een betaalbare prijs rekenen voor mijn product.”

In eerste instantie was dit systeem niet bedacht als oplossing tegen langdurige droogte. Het oorspronkelijke doel was het tegengaan van het steeds zouter worden van grondwater. Dat probleem speelt in het hele noordelijk kustgebied. “We hadden wel een sproei-installatie die het water uit de sloot haalt”, zegt Slim. “Maar als je te zout water sproeit op je land, dan gaat het gewas kapot.”

Verzilting neemt toe

Verzilting neemt al jaren toe in onze regio. Voor boeren wordt het steeds lastiger voldoende zoet water beschikbaar te houden voor hun gewassen. De toename van zout water binnendijs heeft verschillende oorzaken. Deels komt het door natuurlijke bodemdaling, waardoor zout grondwater meer omhoogkomt. Ook scheepvaart draagt bij aan verzilting. Via sluizen kan zout water vanuit zee naar zoete binnenwateren stromen.

Tot een aantal jaar geleden bestreed het waterschap verzilting door watergangen regelmatig te spoelen met zoet water. Dat water stroomde vervolgens richting de zeedijk. Zo bleef het water in onze omgeving van een goede kwaliteit. “Tegenwoordig doet het waterschap dat niet meer”, legt Slim uit. “Met het huidige gebrek aan neerslag in gedachten, wil men dat water liever sparen. Daarnaast probeert het waterschap de gebieden die nog zoet zijn ook zoet te houden. En de situatie daar niet te verslechteren door zoet water weg te laten stromen.” De akkerbouwer besluit:

“Bovendien is de verzilting in het noorden al zo erg, dat het lastig wordt om dat water met gemalen weer terug te dringen. Kortom, waterbeheer is best een ingewikkelde puzzel.”

<https://www.provinciegroningen.nl/actueel/nieuws/nieuwsartikel/slim-systeem-houdt-zoet-water-vast>